

Zakaj posredna stanovanjska zapora

Pristaša popolnega liberalizma v gospodarstvu in kapitalizmu, ki zidajo hiše iz zgolj spekulacijskih namenov, je močno presenetil najnovejši zakonski osnutek o zaščiti najemnikov, ki je že pridelal v senatu in bo prav gotovo tudi v poslanski zbornici. Parlamentarni odbor za pravne zadeve v poslanski zbornici, ki mu predseduje socialisti Amadei, je odobril zakonski osnutek, ki ga je na predlog ministra za pravosodje Bosca usvojila tudi kršćansko-demokratska vlada, ki mu je bila tako zagotovljena večina v parlamentu.

Najemnine, dogovorjene v smislu starejših pogojev, so v Italiji še vedno pod zaščito, ki velja do konca leta 1964; teh pogojev hišni lastniki ne morejo odpovedati, pač pa lahko vsako leto povišajo najemnine povprečno za 20 odst. Edino z novim najemnikom, ki namestila najeti stanovanje v stari hiši, lahko hišni lastnik zaključi pogodbo po lastni volji. Za stanovanja v novih hišah je sklepanje najemniških pogojev popolnoma svobodno.

Doslej je sodnik imel pravico tudi v primerih, ko lastnik doseže razveljavitev najemniške pogodbe za stanovanje v starih hišah, da v izredno kritičnih primerih odloži izgon. To pravico odložitve izгона pa daje zdaj novi zakon sodniku tudi v primeru, ko gre za najemniško pogodbo za stanovanje v novih hišah. Prav priznanje te pravice je močno vzmetnilo pristaše svobodnega gospodarstva in veliki italijanski listi, ki so v rokah velika kapitala, so proti tej dolobici zakonskega osnuteka zagnali velik krak. Ti listi področje, da bo omejevanje polne svobode pri sklepanju oziroma odpovedi najemniških pogojev negativno vplivalo na gradbeno industrijo ter ustavilo njen razvoj. Omejevanje polne svobode pri sklepanju oziroma izvajanju najemniških pogojev bo tako škodovalo tistim, ki čakajo na nova stanovanja, od popuščanja konjunktura v gradbeništvu pa bodo imeli škodo tudi v tej strukturi zaposleni delavci.

V resnici je bila vlada prisiljena nekaj ukreniti tudi na tem področju, da bi zavrla inflacijo. Ta se je namreč močno pričela čutiti tudi pri stanovanjskih kupcih in v iskanje najemnin je zlasti v Milanu dovelo do pravih demonstracij. Hišni lastniki, oziroma lastniki posameznih stanovanj, ki jih oddajajo v najem, so pri sklepanju oziroma obnavljanju najemniških pogojev pričeli postavljati čedalje večje zahteve. Ker se je zgraditev novih hiš, oziroma stanovanj, v zadnjem letu podražila nekako za 20 odst., so tudi lastniki stanovanj, ki so bila zgrajena po prejšnjem ugodnejšem okolnosti, pričeli dvigati ceno svojih stanovanj in hoteli dosežati raven, ki velja za stanovanja, zgrajena v času povišanja gradbenih stroškov. Doslej so stanovanja v novih stavbah dosegla približno 8 odst. investiranega kapitala, hišni oziroma stanovanjski posestniki pa so zdaj to svojo rento hoteli povišati povprečno nekako na 10 odst. Če pomislimo, da do našega vloge na bankah največ 3,75 odst. in da te vloge nikakor niso tako važne kakor denar naložen v hiše, je bila ta zahteva hišnih lastnikov prav gotovo pretirana. Jasno je, da bi popolnoma svobodna kupnja s stanovanji v novih hišah pod takšnimi pogoji postavila na cesto prav gotovo mnogo ljudi, ki bi se želeli stanovati v novih hišah, a bi država posegla vmes ter zagotovila vsakim najemniku zaščito vsaj s tem, da je sodnik moral priznati pravico, da odloži izgon iz teh novih stanovanj. Za časa odloga bo najemnik plačeval isto najemnino kakor poprej.

Zanimivo je, da je v zadnjem času nastal pravi naval na hiše s strani ljudi, ki imajo v rokah denar. Ko so pričele delnice velikih industrijskih podjetij padati, so delničarji začeli prodajati delnice in denar nalagati v hiše. Ni dvoma, da bo novi zakon v veliki meri zavril to preseljevanje kapitala od industrije na hišno posest. Vsekakor je konjunktura za denar, naložen v hiše, ugodna. Dokaz za to so nam številke o najemninah, ki jih zdaj zahtevajo za stanovanja v novih hišah: tako stane n.p. dvosobno stanovanje z vsemi sodobnimi priključki in tržaki predmestjih, kakor n.p. pri Sv. Ivanu ali v Rojani, ki si pravzaprav združena s mestom, v novi hiši okoli 30.000 lir, trošobno stanovanje 35.400, dvosobno stanovanje (z manjšo spremembo in kuhinjo) okoli 25.000 lir. Seveda ni lahko objektivno preценiti, v kakšni meri opravičuje te visoke najemnine povračilo gradbenih stroškov, ki ga je prinesla podražitev gradiva in zlasti delovne sile.

Omenili smo že, da velja stanovanjska zapora za stare najemniške pogodbe do konca

Protiinflacijski ukrepi rimske vlade

Višji davki na luksuzne predmete - Skrčenje državnih izdatkov

Rimska vlada je na svoji zadnji seji sprejela nekaj važnih ukrepov, s katerimi hoče zavreti inflacijo. Morda bolj kakor sami se sprejeti ukrepi so važne smernice, ki jih je vlada začela na seji za svojo bodočo gospodarsko ponudbo in ki napovedujejo nove ukrepe v tem pogledu.

Te smernice vsebuje uvodno poročilo k sprejetim ukrepom. Sporčilo ugotavlja, da se industrijska proizvodnja ugodno razvija; ta razvoj spremlja močna zaposlenost in znatna donosnost, vendar kaže gospodarstvo znake neravnovesja. Notranja potrošnja ni v pravem razmerju z dohodki, ker je prevelika. Italija je bila prisiljena mnogo upazati, tako se pojavlja primanjkljaj v plačilni bilanci kot posledica neravnovesja v družinskih proračunih in v proračunih podjetij in države. Tako računajo, da se bo letos narodni dohodek dvignil za 5 odst., potrošnja pa za 8 odst. in prav za toliko investicijske.

Devizne rezerve zadostujejo za kritje zadolževanja v tujini, toda pod pogojem, da se konjunktura v dosegani obliki ne nadaljuje. Italija bo ostala še gospodarsko odprta nasproti tujini, njena politika v tem pogledu ostane neizpremenljiva. Ako hočemo uravnovesiti plačilno bilanco, moramo skrajšati izdatke za notranjo potrošnjo ter jih prilagoditi dejanskim dohodkom; italijansko gospodarstvo je bolj občutljivo za povišanje proizvodnih stroškov in ravno zaradi tega mora biti med povpraševanjem in proizvodnjo treba je povečati investicije, da bi lažje zadovoljili povpraševanje ter dosežli večjo ravnovesnost v potrošnji.

Zato je treba preprečiti dviganje cen in zagotoviti ustalelost valut. Kreditna politika bo v skladu z zahtevami proizvodne dejavnosti. Vlada ne vodi ne inflacijske ne deflacijske politike, temveč bo težila za to, da spravi potrošnjo in investicije v sklad s proizvodnimi viri.

V skladu s temi svojimi načeli bo vlada zmanjšala javne izdatke, da bi s tem skrajšala primanjkljaj v državnem proračunu; v proračunu bodo izdatki skrajšani za 80 milijard. Davčni spor med davčnimi obvezanci in oblastmi je treba dati hitrejši rešitvi. Tako bodo državi zagotovljeni večji dohodki v času 120 dni, ko bodo končno rešeni ti davčni sporovi. Vladi bo davčno politiko pospeševala nove investicije. Za gradnjo ljudskih stanovanj bo dala na razpolago večje kreditne davek na nekatere luksuzne predmete, kakor na dragocene kamne, luksuzna krzna, penice, še vina, likerje, aperitive na alkoholni osnovi, igralne karte in starinske predmete ter na zbirke.

Ministrski svet je ugotovil, da se je v uvoz živil v prvih šestih mesecih tega leta povečal za 160 milijard lir. Mnenja je, da se živinoreja in gojitelj ožij dasta tako pospešiti, da bosta lahko v kratkem času dala ugodne rezultate. O zadevnih ukrepih bo vlada še razpravljala. Ministrski svet je tudi ugotovil, da se razdelili (distribucijski) stroški (pri prodaji različnih proizvodov in živili) prevečajo. O tem vprašanju bo vlada še razpravljala na podlagi poročila ministra za trgovino in industrijo. Vladi je vzela na znanje ukrepe ministra državnih zakladnic, da bi preprečili nezakoniti beg kapitala, ter ga je pozvala, naj svoje delo v tem smislu nadaljuje.

Glede tega kapitala v tujino je tehnik »Epoca« poročal, da je skrivaj pobegnilo v zadnjih mesecih v tujino okoli 3 milijarde kapitala iz Italije. Iz drugih virov poročajo, da so se nekateri prevozniki (soferji) na meji celo specializirali v »tlačitje« kapitala iz Italije; in da so na račun lastnikov izvažali kapital proti določenim provizijam, ki je bila seveda nenavadno visoka.

ZA POSPEŠEVANJE NOVIH INVESTICIJ
Zakonski osnutek, ki ga je odobrila vlada, da bi pospešila investiranje kapitala, predvideva oprostitve od dohodninskih davkov davka na denar, ki bo ponovno investiran v nove tovarne, stroje in industrijsko opremo. Ojašanje velja za tri finančna leta, ter bo znašalo okoli 15 odst. izdatkov (investicij) za vsako posamezno leto, vendar ne sme v nobenem primeru prekašati 10 odst. prijavljenega dohodka.

prihodnjega leta, verjetno bo še podaljšana. V smislu zakona o stanovanjskih zapori sme, kakor rečeno, hišni lastnik vsako leto povišati najemnino za 20 odst. Tako so najemnine po starih pogodbah v Trstu dosegle nekako 50 odst. predvojnih, če upoštevamo, da je v mestu trisobno stanovanje pred vojno stalo okoli 200 do 250 lir na mesec, pridemo do zaključka, da stane danes takšno stanovanje okoli 10.000 do 12.500 lir.

Povišanje življenjskih stroškov

V zadnjem času je prišlo do precejšnje ustalitve in tudi do znižanja cen raznih živilom, ki je v zvezi s letnim časom. Če torej predvsem za *sezonsko znižanje cen*, vsekakor je to imelo ugodne posledice na trenutno gibanje življenjskih stroškov, ki bi se sicer ponovno povišali. Meseca julija je indeks življenjskih stroškov za vzdrževanje delavske ali uradniške družine znašal 80,81 (osnova 1938 = 1), kar pomeni, da so bili življenjski stroški 80,81-krat višji kakor pred vojno. To pomeni 7,9-odstotno povišanje v primeru z mesecem julijem lanskega leta. Prehrana se je meseca julija povenila za 0,2 odst. v primeru z mesecem junijem, bila pa je še vedno za 6,9 odst. dražja kakor meseca julija 1962.

Cene kmetijskim pridelkom na dohodo so se julija znižale za 1,3 odst. v primeru z mesecem junijem, vendar so bile še vedno za 5,8 odst. višje kakor lanske leto. Cene »nekmetijskih« proizvodov pa so bile za 4,7 odst. višje kakor lani.

Proizvodnja jekla in premoga v državah EGS

V zadnji številki smo pod naslovom »Proizvodnja jekla v državah EGS« pomotoma priobčili izgrešene podatke o proizvodnji jekla. V resnici so se ti podatki nanašali na proizvodnjo premoga v državah Evropske skupnosti za premož in jeklo; le drugi del vesti je zadeval proizvodnjo jekla. Pravilno bi se morala vedeti takole: Meseca avgusta so v teh državah proizvedli 18.070.000 ton premoga proti 19.110.000 tonam v lanskem avgustu. V juliju je proizvodnja premoga znašala 19 milijonov 5.000 ton. Med posameznimi državami je daleč na prvem mestu Nemčija z 11.710.000 tonami premoga, na drugem mestu je Francija s 3.750.000 tonami, sledijo Belgija z 1 milijonom 665.000 ton, Nizozemska z 900.000 tonami in Italija s 550 tisoč tonami.

Ministvo obljube jadranskim pristaniščem

Med levantskim velesejmom v Bariju je bil sestanek Združenja jadranskih pristanišč. Udeležili so se ga ministri za trgovino, pomorščarstvo, Domine, zupani Trsta, Benetk, Ancone, Pescara in Barija ter go spodarstveniki in predstavniki sindikatov.

Po daljšem poročilu predsednika Združenja jadranskih pristanišč beneškega zupana Favoretta-Fisca, ki je razčlenil položaj italijanskih pristanišč na Jadranu, je govoril minister Domine. Poročal je, da je vlada že sprejela tri važne ukrepe za rešitev peregata vprašanja pristanišč. Na prihodnjem sestanku z zastopniki ministrstva za javna dela bodo predstavniki ministrstva za trgovino pomorščarico pri poučevanju novega načrta za reorganizacijo pristanišč primerno upoštevali tudi potrebe jadranskih pristanišč. Na oktoberskem sestanku s predstavniki ministrstva za državne zadebe bo tudi ministrstvo imelo važno besedo pri sestavi novega programa za pospešitev razvoja pomorskih prog, ki jih podpira vlada, in si bo prizadevala, da se uravnovesi položaj tirenških in jadranskih pristanišč (ki se pritožujejo proti dajanju prednosti tirenskim lukam). Vladi ne bo skušala jadranskim pristaniščem dodeliti nove trgovske zveze le z Blazijem in Daljnim vzhodom, ampak tudi s Srednjo Evropo in Podonavjem; v ta namen bo imenovala poseben odbor za tržisko in druga jadranska pristanišča.

VI. STROKOVNOST GLEDJE UPORABE TUJIH JEZIKOV

V Sudanu je uradni jezik arabski in je arabsčina tudi občevalni jezik velike večine vsega sudanskega prebivalstva; vseh jezikov, ki se govorijo na ozemlju republike, je pa kakih deset. Pri vseh oblasteh uradno velja tudi v angleščini. Tudi javni napisi, najsi gre za označbo oblasti in uradov ali za ulične, promet ali karkoli drugega, so dvojezični, arabski in angleški. Celo javne table z grškimi opozorili stoji tu in tam; vidi se, da so znali priseljeni Grki priboriti pod Angliji tudi svojemu jeziku veljavno. Zgolj arabske napise ima seveda egiptovski (ZAR) konzulat. Tam sem celo obrazce za vizum prejel samo v arabsčini. Ko sem to omenil nekemu rojaku Srbu, mi je povedal, da se je isto pripetilo tudi njemu. Pa si je nato vprašanje prevrsti in je nato po načelu enakopravnosti izpolnil obrazec v srbsceni s čirlico. Njegov domislek je bil konzularnemu uradniku povsedei; vprašanje vizuma je

ZAHOONONEMSKI KANCLER ADENAUER, KI SE POSLAVLJA, PRIPOROČA NOVEMU KANCLERJU PROF. ERHARDU: »KO BOSTE DAJALI SMER SVOJI LADJI, NE POZABITE, DA SVETILNIKI SVARIJO KRMARJA PRED VELIKIMI NEVARNOSTMI.«

Kancler Adenauer se boji, da ne bi njegov naslednik, ki je pristaš bolj prožne zunanje politike, povsem zavolil čolnic na novo pot, ki bi ga dovela do sporazuma s Sovjetsko zvezo. Dr. Adenauer se je v svoji zunanji politiki nenehoma bal ameriško-sovjetskega zblizanja in je svoje načrte glede združitve obeh Nemčij in rešitve vseh nemških vprašanj, posebno berlinskega, gradil na temeljih tesnejšega sodelovanja zlasti z Anglijo, ki je De Gaulle noče sprejeti v Evropsko gospodarsko skupnost. Schroeder si je te dni med svojim obiskom v Ameriki prizadeval, da bi Amerika v svoji politiki zblizavanja s Sovjetsko zvezo ne zanemari, kar koristi Zahodne Nemčije.

Pristaš Adenauerjeve politike, bivši zunanji minister Brentano je te dni zopet opozoril svoje rojake, naj ne verjamejo v trajno korist popuščanja napetosti med Ameriko in Sovjetsko zvezo; kajti nemške koristi so v nevarnosti, češ ker ni mogoče zaupati Sovjetski zvezi. Sedanji zunanji minister Schroeder je poleg prof. Erharda tudi pristaš prožnejše zahodnonemške zunanje politike in tesnejšega sodelovanja zlasti z Anglijo, ki je De Gaulle noče sprejeti v Evropsko gospodarsko skupnost. Schroeder si je te dni med svojim obiskom v Ameriki prizadeval, da bi Amerika v svoji politiki zblizavanja s Sovjetsko zvezo ne zanemari, kar koristi Zahodne Nemčije.

Švicarske sindikalne organizacije in stavke

V Zuerichu so te dni proslavili 75-letnico obstoja Sindikalne zveze delavcev v kovinski in urarski industriji. Sindikat, ki združuje delavce v urarski, strojni in kovinski industriji, ter je danes najmočnejša delavska organizacija v Švici, šteje 155.000 članov. Trodnevnega kongresa se je udeležil tudi predsednik republike Spuehler.

Predsednik sindikalne zveze Wuethrich se je v svojem govoru dotaknil tudi zanimivega vprašanja odnosa švicarskih delavcev nasproti stavkam in položaju tujega delavstva v Švici. V Švici danes pravzaprav ni stavk. Predsednik je dejal, da pride do stavk, ko odpove človeški razum; spori med delavci in delodajalci se dajo vendar rešiti sporazumno, za to je potrebna z obeh strani primerna uvidenost za položaj vseh pri zadevih. V zadnjih treh letih so švicarski delavci v industrijskih podjetjih — teh je okoli 2 milijona (brez kmetijstva) — opravili skupno 1,8 milijarde delovnih dni, pri tem so zgubili zaradi stavk samo 2000 dni. Delavci je treba priznati položaj popolnoma enakopravnega državljanina in človeka, le tako se lahko ustvari osnova za uspešno sodelovanje med delavci in delodajalci.

KAKO JE S TUJO DELOVNO SILO
V Švici je bilo septembra 1962 645.000 tujih delavcev, ki so podvrženi nadzorstvu in zaposleni v podjetjih; k tem je tre-

J. POTOČNIK O REZULTATIH SVETOVNE TURISTIČNE KONFERENCE

V kratkem turistična konvencija med Italijo in Jugoslavijo

V Jugoslaviji se čedalje bolj zavedajo, kako velike koristi prinaša turizem gospodarstvu. Dosledno temu spoznanju skušajo pospešiti njegov razvoj z ustreznimi ukrepi na raznih področjih. Da bi lažje uskladjili te razne ukrepe, ki težijo za tem, kako pri turistu pripraviti čim bolj prijetno bivanje in ga s tem privabiti v deželo, so tudi v javni upravi izvršili važne spremembe. Kaže, da se bo zaradi te potrebe po večji skladnosti skupnih naporov, usmerjenih k temu smotru, razširila pristojnost državnih organov pri organizaciji turizma, ki sioni zdaj na podružnih ustanovah. V tem smislu razlagajo tudi zadnje spremembe v državni upravi. Prišlo je namreč do ustanovitve zveznega komiteja za turizem, ki ga vodi Milica Kufurin, pri republikanskih svetih (vladah) pa so bili imenovani sekretarji (tajniki) za turizem, ki so njihovi člani. Mesto republikanske tajnika za turizem pri izvršnem svetu za SR Slovenijo je bilo zaupano J. Potočniku. Poleg M. Kufurin, ki je vodila jugoslovansko odposlanstvo svetovne konference za turizem v Rimu, se je udeležil tudi Janko Potočnik. Naš glavni urednik ga je prav zato zaprosil za nekaj pojasnil o namelih in dosežkih rimske konference ter mu postavil več zadevnih vprašanj. Z zadovoljstvom objavljamo ta razgovor ter se sekretarju za turizem v SRS zahvaljujemo za pojasnila, ki bo do gotovo zanimajla vso našo javnost. Priporočamo, da je bil na predlog jugoslovanske delegacije za predsednika konference soglasno izbran minister Polcih.

Vprašanje: Kako je prišlo do mednarodne konference o turizmu v okviru OZN?
Ekonomsko-socialni svet Organizacije združenih narodov je dal že v letu 1962 pobudo generalnemu sekretariatu za sklicanje mednarodne konference o turizmu. Omenjena pobuda izhaja pravzaprav iz ugotovitve pomembnosti turizma, saj zavzema turistični promet s 7 in pol milijardami dolarjev prvo mesto v mednarodni menjavi celo pred jeklom,

nafto, bombažem itd. Generalni sekretariat je formalno posebno skupino izvedencev, ki so pripravili potrebne analize ter predloge za nadaljnji razvoj turističnega prometa.

Za organizacijo same konference so se potegovala tri mesta. New York je utemeljeval prednost kot sedež OZN, kar bi doprineslo k olajšavam v tehničnem pogledu odvijanja konference, po drugi strani pa so bili na tem močno zainteresirani Amerikanci, ki se vedno bolj zavzemajo za večji obisk svoje dežele, da bi znižali pasivno stran svoje turistične bilance. (Amerikanci potrošijo letno v inozemstvu 2 in pol milijarde dolarjev, dočim inozemci potrošijo v Ameriki le 1 milijardo.)

Dunaj, kot prestolnica Avstrije, ki se uveljavlja vedno bolj kot turistična vevleša v Evropi, se je prav tako močno zavzemal za organizacijo konference, ponudil kritje stroškov sekretariata konference ter 45 tisoč dolarjev za dodatne stroške sprejemov, ogledov in podobno. Vendarle je bila sprejeta ponudba Italije, da se konference organizira v Rimu, saj je Italija nedvomno doživela v zadnjih letih najmočnejši razvoj v turizmu v organizaciji tega, a Rim se predstavlja eno najbolj obiskanih mest.

Konference se je udeležilo 79 držav članic s pooblastili, dočim je 6 držav poslalo le opazovalce. Poleg tega je sodelovalo na konferenci še več mednarodnih organizacij, katerih delo se povezuje s turizmom.

Vprašanje: Kaj mislite glede njenih dosežkov?
Ze samo dejstvo, da je bila konference organizirana, predstavlja priznanje turizma kot močnega faktorja v svetovni mednarodni menjavi.

Poleg tega je konference sprejela obsežno resolucijo, ki jo bo OZN posredovala vsem državam članicam. Resolucija priporoča številne olajšave v turističnem prometu, tako s področja obmejnih formalnosti, deviznih in carinskih predpisov, kakor tudi močnejše mednarodno povezovanje turističnega prometa, vključitve turizma v mednarodno tehnično pomoč in pod.

Prav tako je konference predvidela, da bo posebno telo pri Ekonomsko-socialnem svetu nadalje tekoče sledilo razvoju turizma in analiziralo uspehe sprejete resolucije, ter bo po petih letih organizirano ponovno mednarodno posvetovanje.

Vprašanje: Kaj bi nam lahko povedali o jugoslovanskih predlogih?

Jugoslovanska delegacija se je zavzemala za ureditev politično-druženih vprašanj, ki ji onemogočajo svobodno gibanje človeka, ter je zato močno podprla zahtevo afriških držav, da se obsegi zaslišasta politika, ki jo uveljavljata Južna Afrika in Portugalska.

Prav tako je jugoslovanska delegacija bila nosilec pobude za organizacijo oz. vključitve turizma v mednarodno pomoč, saj lahko razvoj turizma odločilno doprinese k hitrejšemu napredku držav v razvoju.

Poleg tega se je Jugoslavija na seji zavzemala za poenotenje tako statistične službe, kakor tudi kategorizacije in informativne službe, saj bi na ta način dosegli boljše informiranost turistov ter preprečili marsikatero neprijetno presenečenje.

Vprašanje: In glede turističnih odnosov med Italijo in Jugoslavijo?

Na osnovi razgovorov v času rimske konference pričakujemo, da bo v najkrajšem času podpisana turistična konvencija med Italijo in Jugoslavijo, ki bo nedvomno doprinesla k izboljšanju medsebojnega prometa.

Poleg tega je jugoslovanska delegacija obiskala vodilne organe italijanskega turizma ter proučevala njihovo delo in organizacijo. Medsebojna izmenjava izkušenj bo prav gotovo obrodila ugodne sadove.

Razgovori so se vodili tudi s

predstavniki luke Bari zaradi uvedbe trajekta med Barijem in Dubrovnikom, kar bo prispevalo k boljši povezanosti južnih predelov obeh držav in nudilo možnost kombiniranega potovanja o jadranskih magistrali in povratka po Italijo, oziroma obratno. Uspešen pričetek razgovorov ter obojestranska priprava sodelovanja bosta predvidoma doprinesli k uspostavitvi omenjene zveze že pred pričetkom sezone 1964.

Prav tako pa so bila obravnavana nadaljnji olajšave pri obmejnih formalnostih in prijateljsko vzdušje, kakor tudi medsebojna gospodarska zainteresiranost, nam dajeta upanje, da se bodo tudi v bližnji bodočnosti obutno zmanjšale.

OSEBNE SPREMEMBE V SLOVENIJI
Republiški zbor SR Slovenije je imenoval za ravnatelja Zaveza za gospodarsko planiranje SRS Jožeta Zakonjska, razrešil je sodnika Vrhovnega sodišča dr. Viktorja Damjana in sodnika okrožnih sodišč Janeza Lukača ter Ivana Mišića.

naslednje

Otrok v toplem gnezdu

Lastovke odhajajo, toda otroci se vračajo v svoje gnezdo v solum. Tako lepo in vprav idealno je neki moj stanovski tovariš neke daleč prišel svoj opec jeseni. V resnici bi bilo lepo, ko bi se otroci po počitnicah s takšnim veseljem vrtnili v solum, kakor neboljznih ptič v gnezdo s prvih poskusih njih letov, ko se razpeličajo; vendar se ne. Mladici najdejo v gnezdu svoje mater, ki je sarkazna čaka, kako se bo končal prvi vzlet njenih mladitov, ki bo zanje še skrbela, jih negovala ter učila leteti, ako bo treba. Otroci najdejo v solum samo učitelja ali učiteljico. Redki so učitelji, redke učiteljice, ki bi lahko nadomestile mater. Mnoge učiteljice so res prizadevne in potrpežljive kakor matere, a matere otrokom niso.

V resnici imamo še učitelje in učiteljice, ki jim je ciljna otrok v solum pravi kisik za življenje in se bojijo dneva, ko jim bo upokojitve s trdo, okostenelo roko vzela poslano vzgojo otrok, toda vse kaže, da nam današnja doba, za katero je značilno hlastanje po drugih bolj otipljivih učiteljih, daje čedalje manj takšnih idealnih vzgojiteljev. In vendar jih malo, kje na svetu bolj potrebujejo kakor prav nasole v samestju. Le tako bi lahko bile ostale resnična, topla, domača gnezda, v katerih bi črtili srkali ljubezen do lastnega doma in jezika, kakor so se v zibelki pili čisto pristno materino mleko.

Kaj vse storijo matere, da bi bile otroku solsko gnezdo čim toplejši? To vedo dobro trgovci; saj ob začetku solskega leta trgovine kar oživijo. Potrebni so novi čevljički, nogavice, obleka, pa še kravata navrh, da bi stregle otrokovevemu hrepenenju, da bo tudi on »veliki«. K brivcu ali frizerju ga seveda še davno vodijo, daleč za nami so časi, ko so otroke strigli sami stari doma. Za knjige na osnovnih solah školiš zdaj država, treba bo samo kupiti torbo vsaj iz plastike.

Otrok v solum stane res mnogo in manj premočne matere z velikim naporom udarilo konkurenco premočnejših, da bo lahko njihov otrok napravil res »tip-top«, da mu skraj ne bo para. Pozabili smo se na »malico«, s katero se matere tudi kosajo po dobroti in obilnosti ne glede na resnično zdravstvene potrebe otroka. Vse te skrbi, resnične, a včasih tudi nepotrebne, prenašajo matere pravzaprav s lahkom, saj jim v družinskem življenju nobena reč, noben doživljanje ne daje tolikšnega zadovoljenja kakor lepo napravljen in tudi v solum priden otrok.

— lb —

Iz življenja

Težko je danes z ljudmi, ki hočejo prispeti v objubljeni deželo, ne da bi šli poprej skozi vustinjo.

Zdi se, da v današnjem poslojem svetu uspevajo zlasti tisti, ki imajo poseben dar za izdelovanje načrtov.

Ako vprašuješ žensko po njeni starosti, je prav tako kakor bi kupoval rabljeni avto; ti veš, da je bil kilometrski števec potisnjen nazaj, toda ne veš za koliko.

Mladí mož je bil očitno v zadregi. Trgovcu je razlagal: Pri nesei moram domov ali kočico ali kletko. Nikakor se ne morem spomniti, katero izmed dveh.

Ni težko razvozljati te uganke, je pa odurni trgovec. Ali je pisanece mrtve ali žive?

(Nadaljevanje na 2. strani)

2 letalom v Afriko

bilo urejeno seveda kljub srbsceni in cirilici zadovoljivo in brez zamude.

Ne govorijo pa angleščine vsi. Prav gotovo boš dobil angleški odgovor v vsaki javni ali zasebni pisarni in boš v njej postrežen v trgovini. Že pri natakurju bo pod dostikrat bolj, če si zapomniš tiste arabske besede, ki pridejo pri njem v poštev, in se navadisi šteti do dvajset ali do sto po arabsko. Več skoro ni potreba, ker je en sam funt vreden okrog 1750 lir ali 2100 dinarjev.

GRADIVO ZA JEZIKOSLOVCE

Ob omembi števil sem se spomnil na jezikovno polemiko, ki se je pred več meseci razvnela v ljubljanskem dnevniku »DELU«, ali naj namreč Slovenci govorimo »tri in petdeset« ali »petdesettri«. V predvojni Jugoslaviji so namreč v slovenske sole uvedli srbohr-

vatski način štetja. Pa se to nikakor ni hotelo obnesti, čeprav se Slovenci se preradi navzemamo tujega načina izražanja. Zadevo je nekdo znova pogrel in trdil med drugim tudi, da je srbohrvatski način štetja naravnejši. Morda je to res, to da kdo vprašuje po naravnosti izražanja, da le govorijo jezikovno pravilno! Ali se Francoz zaveda, kako zamotano se izraza, ko reče številu 99 »stiri dvajset deset deset«? ali Daneec, ki mu je število 50 toliko kot »poltrikratdvajset«? Tudi Arabci rečejo »tri in petdeset« (talata wa hamsa), da se nihče zato ne razburja. Zakaj bi torej delali silo prav našemu jeziku?

ARABSCINA - NEENOTNOST V IZGOVORJAVI

Ko sem že zalezel na lingvistično področje, si ne morem

kaj, da bi ne povedal nekaj besed o arabscini; morda bo to pomagalo našim novinarjem, da bodo pravilneje pisali arabska imena, ki jih je v vsakodnevni poročili čedalje več, da je srbohrvatski način štetja naravnejši. Morda je to res, to da kdo vprašuje po naravnosti izražanja, da le govorijo je

MEDNARODNA TRGOVINA

Jubilejni sejem

»Sodobne elektronike«

SE VEČJA NAPETOST MED ITALIJO IN AVSTRIJO ZARADI JUŽNEGA TIROLA. Po razsodišču, s katero je sodišče v Tridentu oprostil karabinerje, ki so bili obdolženi zločinov, Nemci v zaporu, se je napetost med Italijo in Avstrijo še povečala. Zdi se, da je tudi na samem Južnem Tirolskem medsebojno obračunavanje zadobilo hujše oblike; kajti v zadnjem času so poleg novih atentatov na električne neopornike zabeležili tudi na pade na predstavniške oblasti, to je na karabinerje. Iz zasede je te dni ponovno streljal nekdo na nekega karabinerja. Na drugi strani ima zdaj tudi Avstrija opravka z atentati. V letovščinskem kraju Ebensee je bomba porušila avstrijski spomenik in ubila policijskega stražnika. Prav tako je bil izvršen atentat v vasi Traunkirchen, medtem ko so atentatorji ob stebru mostu avtomobilske ceste pri Salzburgu položili toliko razstreliva, da bi lahko porušilo most, vendar ni bila vžgana vrva pravilno postavljena. Takšno razstrelivo so uporabljali v nemški vojski. Na drugi strani pa skuša avstrijska policija izslediti štiri mlatičke, ki so se silele dni voziti skozi Ebensee z avtomobilom Fiat 1100. Kdo uprizarja te atentate po Avstriji, se ni bilo ugotovljeno, čeprav je avstrijska policija razpisala veliko nagrado za izsleditev atentatorjev. Oba zunanja ministra sta o Južnem Tirolu govorila na glavni skupščini Organizacije združenih narodov, vendar nista v bistvu povedala nič novega. Dr. Kreisky, ki je spregovoril prvi, pa tudi minister Piccioni sta naglasila, da sta obe državi pripravljene na pogajanja. Morda, bolj kakor sama govora ministrov, je zanimiva vest, da sta se ministri ločeno sestala z ameriškim zunanjim ministrom Ruskom, se preden sta spregovorila v OZN. V sporu očitno posreduje Amerika.

TITOVA POT V ZNAMENJU MIRU. Jugoslovanski tisk pa tudi veliki tuji listi budno spremljajo potovanja predsednika Tita po državah Latinske Amerike. Jugoslovanski listi zlasti naglašajo, da potuje predsednik kot glasnik miru in mirnega sožitja med narodi. Tito je s svojo sporočo Jovanku v spremstvu državnega tajnika za zunanje zadeve doslej obiskal Brazilijo, Čile in Bolivijo, jutri prispe v Mehiko, kjer ostane do 18. oktobra; nato je namenjen v Združene države, da bi se odzval pojavu predsednika Kennedyja, s katerim se bo tudi sestel. Udeležil se je tudi zasedanja glavnih skupščin OZN. Njegovo potovanje ni samo velikega političnega pomena, temveč tudi gospodarskega; saj utrjuje in širi tudi gospodarske vezi med Jugoslavijo in državami, ki so na sporedu Titovih obiskov. Države Latinske Amerike igrajo čedalje večjo vlogo v mednarodnem gospodarstvu kot potrošnice, pa tudi kot proizvajalke. Samo Brazilija in Mehika na pr. imata prebivalstva 100 milijonov ljudi, ki mnogo pomenijo kot potrošniki in proizvajalci.

PAVEL VI. ZA OBNOVO CERKVE IN MIR NA SVETU. Naslednik papeža Janeza XXIII. Pavel VI. je odprl drugo zasedanje VI. vatikanskega cerkvenega zbora z govorom, v katerem je označil namene cerkvenega zbora za ter ozir tudi na današnje razmere po svetu. Spregovoril je o namelih, ki jih je dal koncilu prejšnji papež, ter dodal, da hoče koncil modernizirati in prenoviti Cerkev, toda v bistvu vedno v skladu z njenimi izročili. V današnjem svetu naj tudi Cerkev spregovori svojo besedo. Kristusova Cerkev je samo ena, toda papežev poziv drugim krščanskim cerkvam je iskren in na skrivaj ničesar za seboj. Pomagajo reševati in vsem trpečim, vladarji narodov pa naj hodi »po poti miru, reda, svobode in krhavi«.

FRANCJA NE POTREBUJE AMERIKE? De Gaulle je v nekem svojem govoru na ptovarju po Franciji izjavil, da Francija ne potrebuje varstva Združenih ameriških držav. Se jasne je de Gaullovo zunanjo politiko obelodan glavni tajnik de Gaullovo politične organizacije »Unija za novo politiko« na zborovanju Evropskega sveta v Strasbourgu, Jacques Baume. Francija je mnenja, je dejal, da ameriško jantstvo za varnost Evrope ne zadostuje. Zato je potrebno to jantstvo dopolniti s drugim (atomskim orožjem), s katerim bo Evropa sama razpolagala. Govornik je s to svojo izjavo osupnil zahodnoevropske parlamentarne, ki so bili prisotni. (Evropski svet združuje parlamentarne Evropske gospodarske skupnosti in Združenja za svobodno trgovino — EFTA — razen Portugalske, pa tudi parlamentarne Velike Britanije).

ZOPET DRŽAVNI UDAR V LATINSKI AMERIKI. V Dominikanski republiki je vojaštvo izvršilo državni udar in odstranilo predsednika Bosch, čeprav je bil ta pravilno izvoljen na javnih volitvah. To je bil prvi predsednik ustavno izvoljen, ki je sledil padcu Trujilla, dominikanskega diktatorja. Nova vlada je dotedanji predsednik izgnala. Njej predseduje El Emilio de Los Santos, ki je izjavil, da bo vlada spoštovala mednarodne obveze. Značilno je, da so Združene ameriške države, ki so tudi finančno podpirale prejšnjo vlado, prekinile diplomatske odnose z Dominikansko republiko, odkar je prevzela oblast nova vlada. Očitno je, da so tudi Američani proti vojaškim državnim

oktober-november-december 1963 uvozilo sledeče količine prašičev in svinine: 6250 živih prašičev in 1875 stotov svinine iz Bolgarije; 7500 prašičev in 625 stotov mesa iz Poljske; 3750 prašičev in 6500 stotov mesa iz Romunije ter 3000 prašičev iz Madžarske. Uvoz se bo vršil s carinskim pregledom (dogana controlata) čez tele carinarnice: za blago iz Bolgarije čez Trst, iz Poljske čez Ponto, Trst, iz Fortezzo, iz Romunije čez Ponto, Trst, Neapelj, Bologna, in Milan, iz Madžarske pa čez Ponto in Trst. Rezervacije niso dovoljene, uvoženo blago pa smejo operaterji uporabiti samo po predložitvi uredbenih carinske izjave o carinjenju. Glede uvoza prašičev iz Madžarske je kontingent tako razdeljen: 1500 prašičev za čas en in 1500 prašičev za dokončen uvoz.

Trst in Štajerska

Sejma v Gradcu (Suedost-Messe) se je udeležila tudi posebna tržaška delegacija, ki jo je vodil predsednik trgovinske zbornice dr. Caidassi. Tržaško odposlanstvo je spremljal dr. Andics, ki vodi italijanski konzulat v Celovcu; ta je pristojen tudi za Štajersko. Med sejemom je avstrijski minister za trgovino dr. Bock podčrtal pomen specializiranih sejmov in tudi sejma Štajerske, ki je važna zlasti zaradi železarske industrije. Tržaško delegacijo je sprejel deželni glavar dr. Krainer, s katerim so razpravljali o trgovinskih odnosih med Trstom in Štajersko. Odposlanstvo se je razhajalo tudi s predstavniki štajerske trgovinske zbornice. Vsestrani inštitut za državno trgovino (Istituto nazionale per il commercio estero) je letos na sejmu v Gradcu prvič organiziral razstavo proizvodnje svetilnih tkanin.

SOVJETSKO ZLATO NA EVROPSKEM TRGU

V zadnjih tednih je Sovjetska zveza razpečala na evropskih trgih z zlatom približno 1.600 milijonov v skupni vrednosti 2 milijonov 600 tisoč dolarjev. Največ ga je prodala v Švici preko agencije londonske »National Bank« in pariske »Banque Commerciale pour l'Europe du Nord«.

PARITETA LIRE V ZUERICHU	
27. septembra 1963	
Frank franc.	126,89
Funt sterling	1740,73
Dolar ZDA	621,43
Nemška marka	156,28
Frank belg.	12,38
Funt egipt.	951,06
Florint nizoz.	172,70
Krona šved.	120,11
Siling	24,10
Pezeta špan.	10,33
Escudo portug.	21,73
Peso arg.	4,1789
Kruzejro brazil.	0,6124
ZLATO	
Marengo švic.	5727,97
Napoleon	5403,75

V Beogradu IV. mednarodni sejem kemije

V petek so v Beogradu odprli IV. sejem kemije industrije, ki je letos toliko bolj pridobil na svojem pomenu, ker je bil v Beogradu istočasno 54 mednarodni kongres industrijske kemije. Temu je prisostvovalo 2500 znanstvenikov in izvedencev iz 51 držav. Veliko število teh znanstvenikov z vsega sveta je prisostvovalo oivortitvi sejma industrijske kemije, je ter je tako še pripomoglo k dvigu ugleda te mednarodne gospodarske prireditve.

Sejem je odprl Jaša Rajter, glavni ravnatelj sejemске uprave. Govornik je naglasil, kako važni so specializirani sejm, ki mnogo pripomorejo k reševanju konkretnih vprašanj, katere se pojavljajo v gospodarstvu. Dodal je, da je bil ta beograjski sejm organiziran s sodelovanjem Zveze kemikov in tehnologov Jugoslavije in s pomočjo Sveta za kemijo industrije. Zvezne gospodarske zbornice. Namen sejma je, da omogoči poslovnim krogom v državi pa tudi v inozemstvu, da se seznanijo z najnovejšimi pridobitvami na področju kemije, in da jim ustvari možnost, da lahko zaključujejo posle v korist razvoja domačega gospodarstva.

Na sejmu industrijske kemije, ki bo trajal do 6. oktobra, sodeluje 232 domačih in 183 tujih podjetij, ki so doma iz 23 držav Evrope, Azije in Amerike; med temi so tudi velika italijanska podjetja. V času vseh letesja je na beograjskem sejmu tudi ameriška razstava »Atom i delu«, ki jo je organizirala Komisija za atomsko energijo Združenih ameriških držav s sodelovanjem Zvezne komisije za jedrsko energijo SE-RJ.

MEDNARODNI KONGRES INDUSTRIJSKE KEMIJE

Pod pokroviteljstvom jugoslovanskega predsednika Tita je 23. septembra začelo v veliki dvorani doma sindikatov v Beogradu zasedanje 34. mednarodnega kongresa industrijske kemije. Organizirali sta ga Zveza kemikov in tehnikov Jugoslavije in »Société de Chimie Industrielle« iz Pariza. Kongresa se udeležuje čez 2000 kemikov iz Jugoslavije in 50 tujih držav. Med zasedanjem bodo strojari uporniško gibanje Berberov, ki jih vodita polkovnik Mohand in poslanec Hočina Alt Ahmet. Čete zveste Ben Belu so zasedle glavno mesto Kabile Tizi Uzi brez prelivanja krvi, a Mohand se je umaknil v planine. Ben Bela je v svojem govoru po radiu obtožil Maroko, da podpira uporniško gibanje in da je postavil svoje čete na alžirsko mejo.

AMERICANI ODHAJAO IZ FRANCIE. Ameriški minister za narodno obrambo McNamara je odredil, naj se ameriška oporišča v Franciji skrijejo. Tako bo iz Francije odšlo 5400 ameriških vojakov in iz ameriške službe bo odpuščenih 6200 civilnih namencev — francoskih državljani. Francoski tisk kritizira ameriško politiko, češ da so Američani pripravljali ojačitev svoje oporišča v Nemčiji ter postaviti novo oporišče v Bremen-havnu, ki bi bilo na razpolago tudi nemški vojski.

Slovenija bo presegla družbeni načrt?

Ljubljana, september 1963. V gospodarskih komentarjih lahko najdemo naslednje temeljne ugotovitve značilne za letošnje leto do konca avgusta: 1. velika industrijska proizvodnja in njen nenehni porast tudi v poletnih mesecih, ko je v prejšnjih letih bila vselej nižja; 2. uravnotežena izmenjava s tujino v letošnjem prvem polletju, kar predstavlja pravi pojav na povojnem zunantrgovinskem področju; 3. rekordna turistična sezona; 4. stabilnejši odnosaji na tržišču.

Morda bi bilo potrebno poudariti še izredno ugodno letino, ki bi bila še znatno večja, če je ne bi pokvarila suša v času zorenja glavnih kmetijskih pridelkov, zlasti žita. Vendar mislimo, da so navedene splošne ugotovitve dovolj zgornje in da povedo same po sebi dovolj in tisto, kar je najbolj znano, da do sedanjega gospodarskega razvoja v letošnjem letu.

Glede industrijske proizvodnje moramo ugotoviti, da se iz meseca v mesec giblje za 15 odst. višje kot v istem času v lanskem letu. Tako je bilo tudi ob koncu julija letos in kasneje. Še meseci so se ugodnejši. Tako ni neutemeljena ugotovitev republiškega izvršnega sveta, da so dane vse možnosti za preseganje nalog, ki jih predvideva letošnji družbeni načrt. Pri tem je še važna ugotovitev, da so uspehi v prvi vrsti posledica večje dovne storilnosti in povečanje proizvodnje ni v glavnem rezultat kakih novih investicij ali podobno. Kar moti v tem pogledu sliko je morda le dejstvo, da se realni osebni dohodki ne dvigajo v skladu s po-

večano storilnostjo, ker so se letos znatno dvignile cene kmetijskih pridelkov, kar vpliva na življenjsko raven prebivalstva. Dočim so bile pozimi cene sezonskih artiklov drage zaradi hude zime, se je prejšnji mesec nesorazmerno podražilo meso in s tem mesni izdelki, kar pri izrednih uspehih na industrijskem področju in kljub dobri letini kaže celoten uspeh.

AKTIVNI SALDO NASPROTI ITALIJI

Kot rečeno je bila letos v prvem polletju uravnotežena izmenjava s tujino, in to tako, da je bilo slovensko gospodarstvo nasproti tujini celo aktivno za 400 milijonov din, dočim je lani v istem času izkazovalo skoraj pet milijard primanjilja. Zanimivo je, da je bil visok aktiven saldo z Italijo, Poljsko in celo z ZDA, pasiven pa z nekaterimi vzhodnimi državami. Aktivni saldo z Italijo je ostal tudi v avgustu letos, in to za skoro tri milijarde; ta pojav komentirajo kot anomalijo. Brez dvoma bi bilo potrebno razčleniti vzroke takega stanja in jih odpraviti, to je zainteresirati italijansko zunanjo trgovino za večji izvoz v Jugoslavijo, da ne bi prišlo do prelivanja naroda in sredstev na druga območja.

UGODNA TURISTIČNA SEZONA

Letošnjo turistično sezono štejemo za vrhunsko. To lahko trdimo sedaj, ko je glavne sezone konec in ko lahko že pregledujemo surove rezultate te se-

zone. Visok skok števila tujih turistov in velik priliv deviz so brez dvoma ugodni rezultati letošnje turistične sezone; pri tem se pojavlja potreba po njevalni analizi in ukrepih za nadaljnje zboljšanje. Pokazalo se je namreč, da kljub nekaterim pomankljivostim, tudi turisti še nadalje žele v vedno večjem številu obiskovati našo deželo in da je zato treba pripraviti vse, kar je potrebno, da se bo ta težnja ohranila. To pomeni za mnoge sicer pasivne kraje zlasti ob obali razvoj, za državo pa dodatni vir tujih sredstev, ki so in bodo potrebna za nadaljnjo izgradnjo.

No, v tem pogledu se moramo pohvaliti vsaj za naše ožje območje, saj vidimo, da se poim nadaljujejo gradnje raznih turističnih stavb in začenjajo gradnje novih. Za drugo leto so bile odobrene nove milijarde za to gospodarsko področje. Tako je predvidena gradnja številnih novih žitnic na naše gozdarje, gradnja ceste čez prelaz Ljubelj, ki nas veže v Avstrijo, mora biti končana letos; letos bo do lahko pristajala tudi že prva največja letala v Brniku. Za domači turizem, ki postaja ob tem navalu tujcev bolj pohleven, pa bo treba drugače skrbeti in tudi o tem je vedno več govora.

POSLEDICE KATASTROFE V SKOPJU

Končno se o bolj ustaljenih odnosih na tržišču. To je seveda povezano z vsem, kar je bilo rečeno prej in je pravzaprav rezultat ugodnega razvoja gospodarstva naspolh. Pri tem moramo poudariti morda le ugodnejše razmerje med proizvodnjo in potrošnjo, saj industrija v glavnem krije večje povpraševanje, kar velja posebej za blago široke potrošnje. Indeks proizvodnje potrošnega blaga je višji za 17 odst. v primerjavi z lani. Tako je za toliko bolj oskrbljeno s potrošnim blagom zlasti notranje tržišče. Pri tem je še važno, da so zaloge tega blaga v trgovini vedno na primerni višini, ki omogoča nemoten razvoj, razen v nekaterih predmetih, ki so najbolj iskani, kot so elektromaterial, televizorji, pohištvo, potniški avtomobili in podobno, kjer zaloge niso zadovoljive. Položaj se utegne nekoliko še poslabšati zaradi katastrofe v Skopju. Vendar gre to vsi naprej za tem, da bi zaradi velike pomoči in potreb temu mestu ne prišlo do kakršnihkoli motenj v gospodarstvu. Povečane potrebe naj bi nadomestili s povečanimi napori.

POLOŽAJ V KMETIJSTVU — NARAVI NISO HVALEŽNI

Ob koncu še nekaj v zvezi z letošnjim položajem v kmetijstvu, ker smo ob koncu sezone in lahko že ugotovimo nekatere rezultate. Morda je v tem pogledu najbolj zadel pisec nekega komentarja, ko je pred kratkim zapisal, da je »narava letos bogata obdarila pridelovalce, pri tem pa je videti, da ji niso prav nič hvaležni«. Pri tem poudarja: pomanjkanje skladišč ene-mogoča vskladiščenje pridelka. Trgovina ne mara preveč kopičiti zaloz zaradi neustaljenosti cen, predelovalna industrija je za predelavo tolikih presežkov premalo pripravljena. Tako se mora potrošnik, ki naj bi sicer užival ugodnosti dobre letine, kljub vsemu odpovedati maršicemu, kar bi ga sicer mikalo in kar bi mu bilo potrebno. Cene sadja so namreč previsoke; vsak ne zmora po 200 din za kilo breskev, grozdja in drugih plemenitih sadežev, dočim so slaba jabolka celo po 100 dinarjev. (Zadnje dni se je sadje nekoliko pocenilo. Prip. ur.)

Kot sadna letina je razmeroma dobra letina tudi drugih pridelkov, kot je krompir, žito, srednje dobro je obrodil hmelj, dočim so glede grozdja v skrb, kam z novo letino vina, ker so stare zalozge zaradi visokih cen še v sodih.

Z letalom v Afriko

(Nadaljevanje s 1. strani)

er Rahman, Harun ar Rašid (poudarek zopet na zadnjem zlogu).

CESA NIMAJO ARABCI

Pač pa so Arabci izredno tankokutni za soglasnost. Glasov d, t, s, z in k imajo kar po dvoje, glasov h pa celo troje in imajo za vsakega izmed teh glasov posebno pismenko; najbolj hrapavi h, tak kakršen je ch v švicarski nemščini, transkribirajo Angliji in Francozi s »ch«, h. n. Kharoum (izgovarjaj Hartum, beseda pomeni slonov rilec), Khali (s poudarkom na i, iz, in piš Halil).

V knjižni arabsčini imajo en sam g, ki zveni tako kakor v kraskem narečju, kjer izgovarjajo besedo »gres« skoro kot »hre«. Pač pa izgovarjajo v Egiptu in deloma v Sudanu knjižni dž kot g. Zato je republika lahko džumhurija (z boljšim poudarkom na i) ali gumhurija, lepota džamal ali gamal, otok džazira ali gazira; žensko ime Džamila lahko pšemo in izgovarjamo tudi Džamile ali Gamile. V angleški in francoski transkripciji pa bo šlo za imenih govorov napisano gabal, gebel, jebel ali djebel in bo za Angleže in Francoze vse pravilno; mi bomo rajši napisali Gebel ali Dzebel. Pri vsej obilici drugih soglasnikov pa je zanimivo, da nimajo Arabci niti trega p niti ustnoznobnega v; za to zveni pri njih Jugoslavija kot Jugosafija, Pariz kot Bariz, Dunaj (Vienna) kot Fjena, vojskovodja pa kot basu namesto našega paše.

POVPRAŠAJMO SAME ARABCE!

Najteže je pogoditi pravilni poudarek besede, ki se da sicer v knjižni arabsčini posneti iz arabske pisave; za poudarek so namreč pravila. Vendar moram

omeniti, da se neprisana pravila za govorjeno egiptovsko arabsčino, zlasti pa kairsko, močno razlikujejo od knjižnih. V Ljubljani in drugih jugoslovanskih univerzitetnih mestih bi za radijske napovedovalce ne smelo biti težko ugotoviti, kako se neko ime, ki se začne v poročilih stalno ponavljati, pravilno izgovarja; saj študira v njih mnogo studentov ki jim je arabsčina materni jezik in ki bi ob primeri organizaciji na preprost telefonski poziv dali pravilni odgovor. Seveda bo treba zahtevati odgovor ki velja za knjižno arabsčino; ta ni samo jezik slova, marveč tudi vsakodnevnih radjskih poročil, govorov in predavanj, namenjenih Arabcem vseh ali več dežel.

(Nadaljevanje sledi)

Dr. D. Skr.

VISTA

TRST — U. Carducci 15, telefon 29.656

Bogata, izbira naočnikov, dalj pogledov šestil, računal in potrebnih za višje šole, toplemore in fotografskega materiala.

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

A. POŽAR

TRST — VIA BOCCACCIO, 3
Tel. 28-373

Prevzemamo vsakovrstne prevoze za tu in inozemstvo. — Po strežba hitra. — Cene ugodne.

Gestisce i servizi merci e passeggeri sulle linee:

ADRIATICO — NORD EUROPA (servizio celere ed espresso) partenze da Rijeka ogni 7 giorni
ADRIATICO — NORD AMERICA (North of Hatteras) partenze ogni 10 giorni
ADRIATICO — SUD AMERICA (La Plata) partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO — LEVANTE partenze ogni 7 giorni
ADRIATICO — IRAN — IRAQ partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO — INDIA — PAKISTAN — BURMA partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO — ESTREMO ORIENTE partenze ogni 30 giorni
ADRIATICO — GOLFO MESSICO partenze ogni 20 giorni
con 52 moderne e rapide navi, 530 cuccette e 350.000 B.R.T.

La »JUGOLINIJA« accetta il trasporto di merci anche in porti fuori delle linee regolari

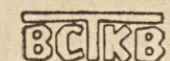

TRASPORTATE LE MERCI E VIAGGIATE CON LA
»JUGOLINIJA« - RIJEKA

RIJEKA - Jugoslavija

Za časa bivanja na jugoslovanski jadranski obali, ne zamudite izletov z ladjami Jadrolinije. Poslužuje te ladje Jadrolinije za redne proge, kakor tudi za izredne izlete. Ta potovanja bodo obogatila vaš letni odmor z novimi vtisi in vam bodo pomagala spoznati lepote jadranske obale. Za informacije obrnite se na agencije Jadrolinije v vseh pristaniščih ali pa na potovalne agencije.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S.P.A. - D.D.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 • VPLAČANIH LIR 180.000.000
TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
TELEFON ŠT. 38-101, 38-045 BRZJOAVNI NASLOV: BANKRED

OBIŠČITE 10. jubilejni mednarodni sejem elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike

Sodobna elektronika
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V LJUBLJANI

Sejem bo odprt vsak dan od 9. do 19. ure
Izkoristite 30% popust na železnici

od 12. do 20. oktobra 1963

Na političnem obzorju

DVOJEŽIČNOST NA JUŽNEM TIROLSKEM. Komisija devetnajstih, ki naj bi sporazumno s predstavnikmi južnotirolskih Nemcev sestavila praktične predloge za rešitev južnotirolskega spora, je v Rimu zaključila svoje delo ter bo te dni svoje zaključke predložila rimski vladi. Komisiji je predsedoval socialni demokrat Paolo Rossi, v njej so bili tudi predstavniki južnih Tirolcev. Rimski dopisnik nekega zahodnonemškega lista poroča, da so predlogi komisije v glavnem naslednji: Pristojnosti bencenske pokrajine naj se razširijo predvsem na turistične zadeve in kmetsko s prenosom od deželne uprave v Trident. Dedno pravo priznava ohranitev nedeljenih kmečkih domov, ki podedujejo od roda do roda (Erbhof). V bencinski pokrajini naj se uvede dvojezičnost. Južni Tirolci se ne zadovoljujejo s temi pravicami ter zahtevajo: Dve tretjini vseh nameščenov v javni upravi morata biti nemški in to zlasti pri policiji in Karabinerjih. Odgovornost za javno varnost naj se prenese na bencensko pokrajinsko upravo. Italijani se upirajo temi zahtevam, pripravljeni bi bili Nemcem odstopiti kvečjemu 30 odst. mest v javnih službah.

KRI IN PLEME. Vatikansko glasilo «Observatore romano» je pod tem naslovom ostro obsodilo atentat rasistov na cerkev v Birminghamu v ameriški državi. Glasilo je v Birminghamu, bomba, ki je eksplodirala v cerkvi, med službo božjo, je ubila štiri človeke in dva fanti. Vatikansko glasilo pravi, da razisem izključuje bratstvo med ljudmi, kakršnega vevla božja zapoved ter je v sami človeški naravi. Razisem ni samo politična zadeva, temveč tudi stvar moralnih načel, ki za zadevo versko prepričanje. Spričo dogodka v Birminghamu odklanjamo, piše list, vsakršno razločevanje (diskriminacijo) in vsako kršenje človekovih pravic.

LADJEDELNICA «SV. MARKA» V «NEVARNOSTI»

«L'Avvisatore marittimo», geografski list za pomorstvo, objavlja razna vprašanja, ki so jih postavili parlamentarni ministri glede pomorskih vprašanj, med temi tudi vprašanje senatorja Vidalija o prilagoditvi tržaške ladjedelnice Sv. Marka ministru za javne zadeve. Senator želi vedeti, ali so točne vesti, ki so se razširile po Trstu glede namena vlade, da spremeni dejavnost ladjedelnice «Sv. Marka», ki je lastnina Združenih jadranskih ladjedelnice (C.R.D.A.), v smislu, da se spremeni obseg te dejavnosti ali celo da se ladjedelnica združi z ladjedelnico «Tržaški arsenal»; takšno preobnovo je doživela ladjedelnica Sv. Roka v Miljah. Te vesti so vznemirile tržaško deželno oblast, občinsko in pokrajinsko upravo, kakor tudi vso tržaško javnost. Vidalijev vprašanje se sklicuje na okolnost, da se delo na modernizaciji ladjedelnice nadaljuje, počasi, pa tudi na nenavadno molk pri holdingih «Fincantieri» in IRI, a tudi v poročilu o samem proračunu ministrstva za državne zadeve. Usoda tržaške ladjedelnice Sv. Marka je povezana z vprašanjem vsedravnne preureditve in prilagoditve italijanskih ladjedelnice v smislu načrta, ki ga je italijanska vlada predložila Evropski gospodarski skupnosti. Senator Vidalij naglašava, da ni o tej zadevi prejel zadovoljivega odgovora na vprašanje, ki ga je postavil ministrstvu za javne zadeve med proračunsko razpravo.

NOVO BEGUNSKO TABORISČE BODO ZGRADILI. Na pobudo Uprave za mednarodno pomoč beguncev bodo pri Partizanih v kratkem zgradili novo begunsko taborišče. Zajemalo bo 18 dvonadstropnih stavb, torej bo večje pa tudi sodobnejše grajeno ob taborišču pri Sv. Soboti, katerega bodo podrl.

Pri našem zglednem čevljarju

«Kdor zna biti skromen, je tudi s svojim zaslužkom zadovoljen»

Med obrtniškim poklici je prav gotovo najpogostejši čevljarjski poklic. Že od nekdaj si ljudje predstavljajo čevljarja kot tihga, skromnega in «marljivega možička, ki je ves božji dan sključen nad »šilom in kopito». Ovekovali ga je tudi naš veliki Prešeren s sonetom «A bel in čevljar». Danes ta uslužni obrtnik ne vzbuja več toliko pozornosti kot nekoč, ker ljudje našega stoletja niso več tako dovzetni za sentimentalnost. Čevljarjev je čedalje manj, naraščaja namreč skoraj ni. Mladina, tudi neizobražena, se izogiba takim poklicem, ker so «težavni» in «nedonosni». Raje teka za »lahkim» zaslužkom, pri čemer pa se pogosto opede in kasneje obžaluje zamujen čas. V resnici se lahko danes v posredno tu pri nas vsak pošten mladenič posveti čevljarstvu, poklicu; ni mu treba obiskovati strokovnega tečaja, le s prostostjo za delavnico mora razpolagati. Zaslužek je odvisen od njegovih brzih rok in veselja za ta poklic.

Obiskal sem slovenskega čevljarja srednjih let, ki ima v srednjem mestu malo, lično in čisto delavnico, kakršne v Trstu še nisem videl. Čevljarstva delavnice so po navadi — sicer do neke mere upravičeno — zgled umazane in neredne. Možakar je dejal, da se je oprjel čevljarstva dela po naključju. Společka je sicer zanimiva, tu pa tam prijeto, toda pogostostjo precej peša. Vse pogostejši so primeri, ko mora kupec nabavljene čevlje že po dveh mesecih zavreči, ker so se že tako pokvarili, da se niti popravilo več ne izplača. Pri tem je seveda prikrasjen del čevljar. V splošnem opravlja torej samo popravila, od časa do časa pa se nanj obrne kak po hlabljenec, ki mu čevljar najbolje lahko izoblikuje zaželeno obliko.

Čevljar najrajši dela sam, brez pomočnikov. Pomočnike je težko najti, pa tudi preveč zahtevni so glede plače; poleg tega so socialne dajatve za vzdrževanje pomočnikov previsoke. Zgodilo se je tudi že, da je pomočnik napravil več škode kakor dobička in da je zaradi nje čevljar izgubil marsikatero odjemalca. Odjemalci so ljudje iz vseh slojev. V splošnem so se kar posteni glede plačila, četudi se tu pa tam najde kdo, ki kratko pozabi na plačilo; tobrzi, taki primeri so redki in običajni že vnaprej računa z njimi.

SEDEŽ. TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 8.I. - TELEFON ŠT. 37-808

SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Prostovoljno zavarovanje gospodinj še ta mesec

«Uradni list» z dne 3. aprila letos je objavil zakon št. 289 od 5. marca 1963, ki predvideva ustanovitev posebnega pokojninskega sklada za gospodinje. Sklad bo v veljavi od 15. oktobra 1963 dalje. Pri ustanovitvi za socialno zavarovanje INPS bo začel posloovati urad za prejemanje prispevkov za prostovoljno zavarovanje za pokojnino. V postev pridejo ženske, ki opravljajo izključno domača gospodinska dela in katerih starost sega od 15. do 50. leta, ali bolje ženske, ki so že dopolnile 50. leta starosti. Ženskam, ki so že izpolnile 50. leto zakon priznava podaljšanje roka za prejemanje zavarovalnine samo v primeru,

da so bile že vpisane pri uradu za prostovoljno zavarovanje INPS, ko je prišel v veljavo omenjeni zakon.

Gospodinje morajo prošnji priložiti družinski list in pa navesti znesek mesečne pokojnine, katerega želijo prejemati od 65. leta starosti dalje; šele na podlagi tega ustanova za socialno zavarovanje določi letni prispevek, ki ga bodo morale plačevati gospodinje in katerega vsota je odvisna od tega, pri katerem letu starosti ga gospodinje prično izplačuje. Navedli bomo primer: Gospodinja, ki želi prejemati po 65. letu starosti pokojnino v znesku 1.000 lir mesečno (vštevši trinaestno mesečino), bo pri pristojnem uradu ustanove INPS plačevala letno 634 lir, ako bo pričela dajati prispevke pri 15. letu starosti; plačevala bo 821 lir pri 20. letu, 1.075 lir pri

kronika pomorstvo

LADJE SPLOŠNE PLOVBE. Motorna ladja «Bleda» je 23. septembra zapustila pristanišče v Konakiju in odplula proti Reki, Koprju in Trstu, kjer se bo nasidrala 15. oktobra, nakar bo nadaljevala pot do Benetk; tu bo pristala 18. oktobra. Ladja «Bohinj» je 25. septembra odplula iz Ploč proti Genovi, Marselju, Santosu, Montevideu in Buenos Airesu. «Bovec» se je 30. septembra nasidrala v koprski luki. «Zelengora» je 28. septembra dospela na Split. «Kraljevica» je 27. septembra odplula iz Trsta, namenjena v Benetke in na Reko. «Bohorjen» je 25. septembra zapustila reško pristanišče in odpotovala proti zahodnoafriškim lukam.

«TRŽAŠKI LLOYD». Danes prispe v Trst motorna ladja «Sonzo»; na povratno potovanje proti zahodnoafriškim, kongoskim in angolskim pristaniščem odpluje 5. oktobra. Dne 13. t.m. pripluje «Cellina», 21. t.m. odpluje v Indijo in Pakistan. SOVIJSKI LES ZA PAPIR. NICO V STIVANU. Sovjet. ladja «Zenit» je pripeljala v Tržič 4000 kub metrov smrekovine za papirnico v Stivanu. Za isto papirnico pripelje danes večji tovorn les tudi sovjetska ladja «Debalava».

Najprikladnejši prehod med Goricami še vedno zaprt

Končno soglasje vseh glavnih strank, da se prehod odpre

Že leta teče pravda o otvoritvi novega mejnega prehoda pri svetogorski železniski postaji na stikališču ulice Sv. Gabrijela na italijanski strani in Erjavčevega drevovala na jugoslovanski strani meje.

Pred vojno se je vsa ulica imenovala Ulica sv. Gabrijela in po njej se je zlasti ob nedeljah in praznikih odvijal precejšen promet, ker so Goriciani hodili na oddih v znane krombrške gostilne. Državna meja je leta 1947 presekala na pol to ulico. Nova Gorica pa je nastala in se danes raste prav na tem kraju, ob tej stari ulici, ki je bila razširjena in se danes imenuje Erjavčev dvorec.

Praktični razlogov bi bil mejni prehod na tem kraju najprimernejši za stike med Gorico in Novo Gorico, ker bi številnim ljudem s te in z one strani meje prihranil dolge lometre, ki jih morajo sedaj prehoditi, če hočejo prestopiti mejo na blokih pri Rdeči hisi, v Rafutu in Solkanu.

S prehodom na tem kraju so že pred leti računal Jugoslavan, ko so postavili na celotnem področju pred novogoriško železnisko postajo moderno ograjo, ki je nadomestila neestetično bodečo žico, katero so potegnili zavezniški leta 1947. Ograja zgrajena od Jugoslavanov je puščala širok cestni prehod prav na Ulici sv. Gabrijela. Tako so vsi mislili, da bo ta otvoritev novega prehoda prišlo prav kmalu.

Na žalost pa je vse ostalo pri starem. Julija 1962 so levčarski občinski svetovalec vložili interpelacijo za zahtevo, naj občina posreduje za otvoritev tega prehoda. S to zahtevo je bil

NAŠE SOŽALJE

Umrla so: Zupnik Ciril Munič z Mosta na Soči v starosti 70 let; bil je šegave narave in je štel mnogo prijateljev tudi med starejšim rodom planincev, ker je bil dolgo let zupnik na Soči; zanjeta leta je služboval na Sentviški gori; napisal je vrsto uspešnih črtic o grozotah prve svetovne vojne ob Soči. 78-letni Giorgio Fano, eden najvidnejših tržaških pisateljev; napisal je več razprav o Croceju in filozofiji preteklosti; 82-letni Franc Kržmančič iz Bazovice zaradi bolezni; 68-letna Valerija Ferluga z Opčin; 63-letni Franc Tence iz Sv. Krista, lastnik gostinskega podjetja «Obalna gostilna» (ki so ga nesli na pokopališče Stjre bratanci Košuta iz družine s 13 otroki); 44-letni kirurg dr. Leopold Kuller, ki je bil zelo poznan v Trstu, ter je v avtomobilu zgorel pri prometni nesreči na Trbiški cesti; 71-letna Terezija Brešan roj. Pizelj iz Pevme zaradi bolezni; Aldo Likor iz Trsta ter 33-letni mehanik Albin Lah in 58-letni ostar Alojz Candek, oba iz Dutovelj, pri trčenju z motorjem v kaminu na Opčinah.

Samo tisti ljudje, ki žive v obmejnih pokrajinah, vedo in na žalost še bolj občutijo, kako zelo vplivajo na odnose med ljudmi zgodovinske solske knjige, iz katerih se učijo novi rodovi in zavzemajo nasproti sošedem določena stališča: ali prezirajo ali manjvrednostnih kompleksov, a skoraj nikdar pravilno ne gledajo z objektivnim očesom na svoja narodnega ali državnega soseda.

ITALIJA V AVSTROOGRSKIH OČEH

Tudi Italijani, ki so v Trstu večinski narod, so to svoječeno brdo občutili, saj so bili potem, kar so se pri nas učili po solah avstro-ogrskih monarhije vsi Italijani karbonari, za rotniki proti vrlenu Radeckiju, pa se framesoni, a o Pijemontežih s Karlom Albertom na čelu da ne govorimo, ker so zadajali neprestano nož v hrbet ljubljene habsburske monarhije ter prizadevali bridke skrbi cesarju Francu Jožetu; tako je bilo čisto prav, da se «njegovi» narodi naučili z bajoneti pameti tisto framazonško zloto pri Custozzi in Novari. Na vso to antiitalijansko godilo so vili še zopremo nemško omako o Italijanih polen-tarjih in makaronarjih, ki po-kazejo takoj pete, kadar zace-peta s škornji avstrijski felde-vel. Tiste, ki niso brali ne sol-skih knjig in ne časnikov so pa podkurlili kar posteno z ubo-gim vaticanskim jetnikom iz krepmljih protizidarskih lož. Le nekaj gornjih plasti razum-nikov in razboritih ljudi ni pri-segalo na avstrijske solske knjige in pisanje po časopisih, in so bili, kar je bilo Sloven-cem, za Srbijo ali Rusijo, kar so bili za italijanskih razumnikov in liberalnih ljudi so pa goreli za Italijo del mio cuor.

JUGOSLOVANI POD ITALIJO FILOSOFI, A JUGOSLOVANI UMETNA TVORBA

Ko se je več narodna-avstro-ogrsko monarhija razpadla, so tistim 600.000 Jugoslovanom pod Italijo očitali, avstrijska kanstvo i filosofizem, a novi jugoslovanski državi so vse ita-lijanske vlade, predfastične in še bolj fašistične, stregle po življenju, ker so jugoslovanski narodi živeli na vzhodni obali Jadrana v tistih deželah, ki bi jih po londonskem paktu iz leta 1915 morale zasesti ita-lijanske čete, a D'Annunzio pa je bil poslan, da bi šlo to za-seďanje še nekaj čez.

Da je prihajalo od l. 1915 pa do 1954, do londonske spome-nice tolikokrat do trenja med obema državama ob Jadranu so bili delno krivi tudi zgo-dovinski spisi.

Ko je končno po 1954 začel pihati ob Jadranskih obalah tudi veter pomirjenja in prija-teljstva, so se poleg raznih go-spodarskih prijateljskih srečanj našli skupaj tudi oboji zgo-dovinarji: jugoslovanski in ita-lijanski. Zanimivo pa je, da so se našli na tistem mednarod-nem zgodovinskem kongresu l. 1960, na katerem je imel med drugim številnim v lastni do-ferat o Nacionalnih problemih v habsburski monarhiji» profe-sor Fran Zwitter, redni profe-

kultura in življenje

Proti cikli zgodovinske neresnice

sor za zgodovino na ljubljanski univerzi in akademik Slo-venske akademije.

Ni bilo težko ugotoviti, kar so zgodovinarji že med sabo vedeli, da italijanski zgodovinarji kratkoma ne poznajo — največ zaradi neznanja jezika — ne virov ne zgodovinskih del resnih jugoslovanskih zgodovinarjev. Kaj se je dogajalo na ozemlju sedanjih jugoslovanskih pokrajin od italijanskega risorgimenta in pa od političnega preloma jugoslovanskih narodov do l. 1914, to je do začetka prve svetovne vojne, ni so zato italijanski zgodovinarji dosti vedeli. Foznali so le Avstrijo in avstrijske nemške vi-re, a Italija se je hotela pred-vsem otresti na Jadranu veli-kaneske pritiska avstro-ogrsko monarhije in še reševati svoje sonarodnjake.

PRIPOROČILO PISCEM SOLSKIH ZGODOVIN O RESNICE NEM RAZVOJU JUGOSLOVANSKO-ITALIJSKIH ODNOSOV ZADNJIH STO LET

Zgodovinarji z ene in druge strani so se sporazumeli, da bi postavili najprej za to dobro te-ze, ki bi jih strokovni društvi italijanskih in jugoslovanskih zgodovinarjev poslali številnim svojim članom zgodovinarjem, da bi ena in druga stran ve-dela, kakšna je po medseboj-nem proučevanju in presoji bi-la resnična zgodovina obeh dr-žav in da bi se v tem duhu pi-sale solske in druge znanstve-ne zgodovine.

Zgodovino do aneksijske kri-ze v Bosni in Hercegovini do 1908 so v teh letih od 1960-1963 predelali, zdaj ostane obdelana še doba od 1908 do 1914. Name-ravali so pa še raziskovati vi-re za dobo od 1914 do sklenitve rapalske pogodbe 1920; s tem se je odprla obširna problema-tika odnosov Italije do Jugo-slavije, ki je Italija in hotela dolgo priznati, in seveda se s tem v zvezi r zmejitve med obema državama.

Snov je bila tako obširna, če-prav se gre samo za 12 let, da so ustanovili dve sekciji. Prva sekcija je svoje delo do 1914 že opravila, druga sekcija pa je tudi že opravila precej dela o fak-tičnem oblikovanju države SHS na narodnostnem ozemlju jugoslovanskih narodov na nek-danjem ozemlju Avstroogrske in še o raznih drugih zadevah, ki so s tem v zvezi, kakor na pr. o značaju italijanske za-sedbe v tistem točno določenem času.

Obojni zgodovinarji se bodo sestali zopet, ko to snov prede-lajo in proučijo. Vsekakor pa se bližajo, ako presojamo delo, ki so ga že v treh letih opravi-lili, svojemu koncu.

Se zmerom je precej lažnih znanstvenih raziskovalcev, ki jim je njihov posel zastruplja-nja javnega mnenja v lastni državi svetel, ki bi bili radi, da bi zmagal duh vzajemnega razumevanja. Zato se ne ma-ramo spuščati v nadaljnje na-

Borisa Pahorja. Govoril bo pes-nik Filibert Benedetič, člani Slov. gledališča bodo brali iz-brane odlomke iz njegovih del. Torek 15. okt. Koncert baro-čne glasbe s mezzosopranom Di-no Slama, flavtistom Milošem Pahorjem, spinelistom Rober-tom Cimadorijem in violončel-stom Guerrinom Bisanijem. U-vodno besedo bo imel dr. Dem-sar.

V torek 23. okt. bo podal dr. R. Hlavaty Medicinsko-literarni prikaz človeškega srca.

V soboto 26. okt. Družabni večer s primernim zabavnim programom.

ZA STALNO GLEDALIŠČE V BENETKAH

V Benetkah si kulturni krogi prizadevajo, da bi tudi Benet-ke dobile stalno gledališče — dramo. Dvorano «Goldoni» na-meravajo obnoviti, toda tej je potreben stalen gledališki an-sambel, ki ga Benetke nimajo.

„GOSPODARSTVO“

Izhaja trikrat mesečno - Uredništvo in uprava: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-833. - Cena: posamezna številka lir 35.-, za Jugoslavijo din 25.-, Narodnina: letna 1000 lir, polletna 500 lir. - Pošt. tek. račun «Gospo-darstvo» št. 11-939c. - Za Jugoslavijo letna 900 din, polletna 450 din. Na-rodna se pri ADIT. Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3/1, tek rač. 600-14-603-86. - Za ostalo inozemstvo 3 dolarje letno. - Cene glaslov: za vsak m/m višine v širini enega stolpca 50 lir. - Odgovorni urednik: dr. Lojze Berce - Založnik: Založba «Gospodarstva» Tiskarna Založništva trža-škega tiska (ZTT) - Trst

LAŠKO PIVO JUGOSLAVIA

PRVOVRSTNO - BELO IN ČRNO - LAŠKO PIVO DOBITE V VSEH GOSTILNAH V TRSTU Zaloga za Trst in okolico - Tel. 225102 IN GORICI

Na morje in v planine!

Hotel POŠTA

Trg Oberdan 1 (v centru mesta) - Tel. 24-157 - Vse udobnosti, mrzla in topla tekoča voda, centralna kurjava, telefon v sobah. Cene od 750 lir dalje.

Hotel «BELLEVUE»

Hotel «JEZERO»

HOTEL «ADRIA» ANKARAN

vam nudi sonce in morje, udobno bivanje v weekend hišicah, okusne jedi, priznana vina in mnogo zabave!

HOTEL «POD VOGLOM» BOHINJ vas vabi!

Pred in po sezoni 30 % znižane cene!

ŠPORTHOTEL «POKLJUKA» (BLED 1250 m)

Moderno urejen hotel s toplem toplom in hladno vodo, centralno kurjavo in dvigalom. Restavracija z domačimi in tujnimi specialitetami, kavarna v plesom. Železniška postaja Lesce-Bled, Bled-Jezero. Stalna avtomobilska zveza. Obiščite nas, zadovoljili vas bomo!

GOSTINSKI SOLSKI CENTER HOTEL «KRIM» BLED

se priporoča svojim cenjenim gostom za obisk v hotelu in na blejskem gradu. Izvrstna kuhinja. Prvovrstna postrežba. Pred in po sezoni znaten popust!

PARK HOTEL - Nova Gorica

Moderno urejen hotel z vsem komfortom - Restavracija in kavarna - Prijeten vtik v glasbo in plesom vsak večer razen ob ponedeljkih. Prvovrstna domača in mednarodna kuhinja - Odlična domača in štajerska vina

TRŽNIPREGLED

Vestnik KMEČKE ZVEZE

Italijanski trg

Kupčije s sadjem in zelenjavo so zmerne; cene česna, čebule in krompirja so se znižale. Dobro se prodajajo konzervirana živila, posebno trikrat koncentrirana paradižnikova meza. Trg z žitaricami je živahen, dobro se prodajata trda pšenica in riž, zmerneje se prodaja pšenična meza. Popravljanje po štirini je precejšnje, dobro redno od roč teleta in sva živina. Tudi prašiči se dobro prodajajo. Veliko je tudi povpraševanje po krmu, cene senu in slami težijo navzgor. Cvrste so cene mlečnih izdelkov in zanimanje za te je tako veliko, da včasih povpraševanje prevladuje je nad ponudbo. Na trgu z oljem so kupčije zelo živahne. Ustajene so cene olja za industrijsko porabo, tudi semensko in oljčno olje imata precej cvrste cene. Kupčije z lanskim vinom so še vedno zadovoljive, čeprav se bo kmalu pojavilo na trgu vino letošnjega pridelka.

ZELENJAVA IN SADJE

MILAN. Cene veljajo za kg, vstevni embalažo. Fige 50-90, jabolka delična 60-150, hruške William 60-90, Kaiser 80-130, breskve 30-100, grozdje 60-140, grozdje mošt 40-110, limone 150-200, suh česen (netto) 300-350, pesa 40-50, domača pesa 50-100, zelje 30-50, domača čebula 30-60, od drugod 44-55, korenje od drugod 40-50, dišeča zeljica (netto) 320-450, svež fižol 50-140, go-be (netto) 200-1000, fižol bo-je 70-150, cikorija 70-150, solata 50-90, endivija 60-130, trokadero 50-130, krompir Bintje iz Bologne (netto) 30-36, paprika (rumena) 100-220, zelena paprika 60-100, paradižniki 50-150, peteršilj 50-200, zelena 30-70, bučice 80-100, buče 30-50 lir za kg.

ZITARICE

MILAN. Cene veljajo za stot, fco Milan, za takojšnji izročitev in plačilo, brez embalaže, trošarina in prometnih davek nevarunara. Fina mehka pšenica 7050-7450, dobra merkanthle 6850-6850, merkanthle 6500 do 6600, trda domača pšenica, dobra merkanthle 9000-9300, uvožena pšenica Manitoba 9500 do 9700, Plata 9200-9300, pšenica moka tipa «00» 9900-11.700, tipa «0» 9900-9500, tipa «1» 8.000-9000, moka za testenine tipa «00» 9400-9600, tipa «1» 11.200-11.350; fina domača koruza 6000-6100, navadna 6000 do 6100, uvožena koruza 4450-4500, koruzna moka 6200-6500, uvožen jecmen 4500-5100, do-mač oves 4900-5250, uvožen oves 4950-5100, uvoženo proso 4.000-4.500; neobitčen riž 7.000-8.000-9000, Maratelli 7500-7.100, olušen riž Arborio 17.500 do 16.000, Carnaroli 17.500, R. B. 12.700-12.900, Rizzotto 12.300-12.500, Maratelli 13.300 do 13.500, Raza 77 12.400-12.600 lir za stot.

KRMA

MILAN. Celi ali zrezani rožiči 4.000-4800, seno majskega re-za 2800-3000, II. reza 2700-2900, detelja 2500-2700, slama 1600-1800 lir za stot; krmne pogache iz tropin 4600-4800, iz koruze 4900-4950, lanene 6950 do 7000, krmna moka iz zemeljskih lesnikov 6200-6300, iz koka 5200-5300, iz tropin 3300-3600, iz sončnic 3350-3450, iz koruze 4000-4100, iz paradižni-kov 5400-5600, iz sezama 6500-6800, iz prepečenih soje 7200-7300, krmna moka iz detelje in zdravnih želišč 6000-6100 lir za stot.

PERUTNINA IN JAJCA

MILAN. Živi piščanci 220-250 lir za kg, zaklani 270-400, žive kokoši I. 350-370, II. 270-300, zaklane kokoši I. 550-600, II. 400-420, žive domače kokoši 600-650, zaklane domače kokoši 850-950, žive uvožene kokoši 310-350, zaklane uvožene kokoši 400-500, zaklane pegatke I. 1100-1200, II. 700-780, uvožene zmznjene pegatke 700 do 750, zaklani golobi 1100 do 1300, uvožene zmznjene pure 1500-1600, zaklani uvoženi purani 500-550, žive domače gosi 500-520, zaklane domače gosi 600-700, uvožene zmznjene gosi 400-450, žive domače race

VALUTE V MILANO

Ame: dolar	622,33	622,33
Kanad dolar	576,30	575,25
Nem marka	156,33	156,25
Francoski fr	126,98	126,83
Švicarski fr.	144,20	144,25
Avstrijski šil.	24,10	24,08
Funt št zap	1740,57	1730,50
Funt št plat	6400,00	6400,00
Napoleon	5900,00	6000,00
Zlato (gram)	718,00	719,00
Dinar (100) - Trst		
drobni 67		cebeli 67

BANKOVCI V CURIHU

ZDA (1 dolar)	4,30
Anglija (1 funt št.)	11,95
Francija (100 n. fr.)	87,00
Italija (100 lir)	0,69
Avstrija (100 šil.)	16,55
SSR (100 kr)	13,00
Nemčija (100 DM)	107,50
Belgija (100 b. fr.)	8,50
Švedska (100 kr)	82,00
Nizozemska (100 goid.)	116,75
Spanija (100 pezeta)	7,05
Argentina (100 pezov)	2,50
Egipt (1 eg funt)	6,35
Jugoslavija (100 din)	0,55
Avstralija (1 av. funt)	9,55

450-520, zaklani domači zajci s kožo 650-700, brez kože 700-800, uvoženi zmznjeni zajci z glavjo 640-700, brez glave 650-680 lir za kg. Perutnina za re-jo: male gosi 250-300 lir za glavjo, račice 1200-1300, mali pu-rančki 770-1000 lir za glavjo. Sveža domača jajca I. 30-31, II. 28-30, uvožena očiglasna jajca iz Poljske I. 23,50-24, II. 22-22,50 lir za jajce.

ZIVINA ZA REJO

PIACENZA. Cene veljajo za kg žive teže, fco hlev prodaja-ja, prometni davek in carina ne-vesteta. Neodstavljen te-leta za rejo 700-740, neodstavl-jene telice za rejo 580-620, ju-nice za rejo 6 do 12 mesecev stare 340-370, voli za vprego 360-400, krave mlekarice I. 170 do 190.000 lir glavja, II. 110-130.000; neodstavljen teleta za zakol I. 640-680, II. 520-560, junci in junice za zakol I. 320-340, II. 280-290, krave za zakol I. 250-280, II. 150-170, debeli voli za zakol I. 370 do 390, II. 300-340, bikli za za-kol I. 320-350, II. 280-300; jaguljeta 220-300, koze 110-120, koze 650-700, ovce 190-200; debeli prašiči čez 150 kg 395-405, 120-150 kg teži 395-405, 100-120 kg 430-450, 60-80 kg 440-460, 40-60 kg 480-490, 20-40 kg teži 510-610, neodstavljeni prašiči 760-780 lir za kg.

OLJE

MILAN. Cene veljajo za stot, fco Milan, trošarina in promet-ni davek nevarunara. Oljna semena: koruza 4700-4900, riž 4000-4200; olje iz surovih se-

men: iz zemeljskih lesnikov 31.800-32.000, iz koruze 28.800-28.800, iz tropin 29.900-30.100, navadno olje iz kokosa 21.700-22.200, ianeno olje za industrijsko porabo 20.900-21.100, olje iz soje 31-31.200, olje iz ricinu-sa 32.200-32.200; semensko je-dilno olje: iz zemeljskih lesni-kov 36.200-36.400, semensko je-dilno olje I. 35.300-35.600; olj-ko olje «lampante» 51-51.500, rektificirano 58-58.500 lir za stot.

MLEČNI IZDELKI

MILAN. Cene veljajo za kg, trošarina in prometni davek nevarunara. Domače maslo 920, lombardsko maslo 900, fi-to maslo iz centrifuge 950; sir grana proizv. 1961 970-1020, proizv. 1962 910-990, grana svež (od 1 do 30 dni) 620-635, ule-zan (od 30 do 60 dni) 635-685, sir sbrinz svež 610-650, ule-zan 690-730, emmenthal svež 630-660, ule-zan 730-740, provolone svež 720-740, ule-zan 770-810, gorgonzola svež 515-540, ule-zan 810-860, italico svež 530-570, ule-zan 640-690, taleggio svež 530-550, ule-zan 690-740, crescenza svež 460-480, ule-zan 560-590 lir za kg.

KONSERVIRANA ŽIVILA

MILAN. 2-krat koncentrirana paradižnikova meza v skatlah po 5 kg 160-170 lir za kg, v skatlah po 1/2 kg 200-210, tri-krat koncentrirana paradižni-kova meza v skatlah po 5 kg 170-195, v skatlah po 1/2 kg 210-220, v tubah po 200 g 65-75 lir tuba, olupljeni paradiž-niki v skatlah po 1200 g 130-150 lir skatla, grah v skatlah po 1 kg 160-180, v skatlah po 1/2 kg 175-185, droben fižol v skat-

lah po 1 kg in 1/2 kg 240-260, oljke 440-460, gobe v oljčnem olju v skatlah po 5 kg 2500-2800, čebulice v kislu 250-270, kumarice v kislu 310-340, pa-prika 220-240, marmelada bolj-sih vrst v skatlah po 5 kg 230-240 lir za kg, breskve v sirupu 140-250, marelice 260-280, če-snje 240-260, tuna v oljčnem olju 1120-1220, tunina 630-660, sardine v oljčnem olju v skat-lah po 780 g 450-500, slana polenovka tipa A 240-250, ti-pa B 230-240 lir za kg.

VINO

CASALE MONFERRATO. Rde-če nazivno vino 9-10 stop. 7300 do 7600 lir hektolitrov, 10-11 stop. 7500-8000, belo nazivno vino 7500-8000, belo nazivno vino 10-11 stop. 9100-9600, barbera 12-13 stop. 8300-8500, bar-bera 12-13 stop. 10.600-11.300, barbera extra 13-14 stop. 12.400 do 14.000, freisa sladko 9100-9500, freisa extra 10.800-11.800, grignolino extra 17.300-18.200, rdeča malvazija 9700-9850 lir za hektolitrov.

LES

TURIN. Navajamo cene za avstrijski rezani les, prometni davek in carina vsjeta. Smre-kov les: I 61-64.000, II 35-38.000, III 46.000-48.000, III 35-38.000, les krajših mer 250 cm 34-35.000, 3 cm 34-35.000; ma-casnov les: I 62-64.000, II 52-54.000, III 38-40.000, tramovi po običaju Trst 23-25.000; aka-cije les (cene veljajo za do-mači les - prometni davek ni-všet) 30-34.000, javor 46-60.000, kostanj 34-38.000, če-snja 34-36.000, bukev 38-40.000, jesen 38-55.000, brest 39-45.000, jelša 32-38.000, hrast 44-60.000, li-pa 45-60.000 lir kubni me-ter.

PAPIR IN LEPENKA

FLORENCA. Bel tiskarski pa-pir 178-188 lir za kg, navaden tiskarski papir 160-203, bel pi-sarniški papir srednje vrste 175 do 210, barvan pisarniški pa-pir srednje vrste 190-218, bel tiskarski in pisarniški papir srednje vrste 200-245, fin pi-sarniški papir 210-250, barvan papir za lepake 210-235, navaden papir za embalažo 120-160, finejši 170-260, siva lep-enka 70-100, bel fin kartončin 250-330 lir za kg.

GRADIVO

PIACENZA. Polna opeka 12.500, dvojna opeka UNI 22.000, štiriprekatni votliki 10.500, dvo-prekatni 9000, strešniki marsej-skega tipa vacuum 31.000, de-bel pesek 500, droben pesek 600, mivka 1000 lir kub. meter.

MED

ROVIGO. Cene veljajo fco pri zbiralcu, prometni davek ni-všet. Pristen med 330-350 lir za kg.

KAVA

BENETKE. Cene veljajo za kg neocarinjene kave. Portori-ko 670-685, Guatemala oprana 630-645, Kostarika 640-655, Santos 590-605, Salvador na-ravna 610-620, Haiti 535-550, Kolumbija 610-625, Ekvador extra sup. 515-530, Santos ex-tra 570-585, Kongo 440-455, Gima 430-495, Moka Sanani 600-615 lir za kg.

CELA BRAZILJSKE KAVE V TRSTU

Cena brazilske neocarinjene kave, ki jo dobavlja Brazilski inštitut za kavo, se je v Trstu v njegovem skladišču sukala v tednu od 16. do 21. septembra takole: A-poljska TR IBC (Trst - Brazilski inštitut) 305 lir, B-poljska TR IBC 37 275 lir. Na skladišču so bile dne 15. septembra naslednje količi-ne: TR IBC 38 16.100 vreč in TR IBC 37 22.978 vreč. Ravna-teljstvo inštituta IBC je sporo-tilo, da bo poslalo tržaškemu skladišču 60.000 vreč kave kakovostne «C», ki je ne bodo smeli prodajati po nižji ceni kakor 200 lir za kg. To bo zadnja poljska te vrste kave za skla-dišče IBC v Trstu.

OREHI, LESNIKI, IN MANDELJNI

Podražili so se vsi zemski sa-požili. Mandeljnov je cena po-kročila na 980-990 lir za kg, napo-litanskim lesnikom na 870 lir za kg, piemontskim na 960 in rimskim na 910 lir za kg. Orehe Sorrento prodajajo po 400 lir kilogram.

SADJE IN ZELENJAVA

NA TRŽASKEM TRGU

Tržaški trg je sicer dobro za-ložen, toda zelenjava prihaja po-večini iz notranjosti Italije, ker je domače zelenjave zelo malo na razpolago. Navajamo cene za kg blaga prodaje na debelo (v oklepaju prodaja na drobno). Pesa 100-180 (140-260), zelje 48-80 (68-120), kumarice 63-90 (90-160), cikorija 30-70 (68-120), če-bula 45-55 (90), svež fižol 110-150 (160-280), fižol v stročju 80-100 (120-180), solata 100-280 (200-580), melanzane 50-150 (90-240), krom-pir 26-45 (48-70), paprika 50 (90), paradižniki 30-100 (68-160), rad-ko 80-700, buče 50-200 (80-280), pomaranče 240-350 (360-420), li-mone 140-200 (260-360), jabolka 25-110 (48-200), hruške 40-120 (68-220), češnje 50-150 (90-240), grozdje 40-120 (68-220) lir za kilogram.

ZITARICE

Na terminskem trgu v Chic-go je zlasti izvozna dejavnost zelo živahna. Sovjetska zveza bo menda kupila v Združenih ameriških državah večje količine pšenice in okoli 4 milijonov bušlov koruze.

TECAJI. CHICAGO (stotinka dolarja za bušel), žito proti iz-ročitvi v decembru 202 1/2 (203 1/2), proti izročitvi v marcu 1964 204 1/2 (205); koruza proti izro-čitvi v decembru 119 (120 1/2), proti izročitvi v marcu 123 (123 1/2).

Zelena krma najbolj izdatna

Naši kmetje komaj čakajo, da pričnemo spomladi z zele-nim krmiljenjem, ker imajo na skednjih malo ali nič več se-na. Zivina se ob zelenem krm-ljenju popravi, hitreje raste ali pa daje več mleka, kot ga je sicer v zimskem času. Pone-kod kmetje prekinjajo tako ze-leno krmiljenje, čim imajo do-volj sene na seniku. Nekateri celo pravijo, da ne smejo živi-na, preveč razvdati z zelenim krmiljenjem! Tisti, ki tako mi-slijo, zelo grešijo. Krma pri su-senju in spravljaju sene zgu-bi veliko hranilnih snovi. Kr-ma, ki jo živim pokladamo sočno, zaleže mnogo več, kot 10-11 stop. 9100-9600, barbera 12-13 stop. 8300-8500, bar-bera 12-13 stop. 10.600-11.300, barbera extra 13-14 stop. 12.400 do 14.000, freisa sladko 9100-9500, freisa extra 10.800-11.800, grignolino extra 17.300-18.200, rdeča malvazija 9700-9850 lir za hektolitrov.

Med vsemi načini, kako do-bivajo živali zeleno krmo, je najboljše paša. Na pašniku do-bivajo živali kar same, brez posebnega truda za nas, naj-boljšo naravno hrano. Pri nas se veliko pase živina po Kra-su, malo ali nič v okolici Go-ricice ali v Brdih. Po raznih de-želah se čedalje bolj širijo ta-koimenovani credinski pašni-ki, na katerih pasejo živali v posameznih pašnih oddelkih, credinkah. Tako dobre travni-ke in pašnike po naravi izkoriš-čajo in tudi oskrbujejo. Tak način paze bi lahko uvedli tu-di v okolici Gorice in v Brdih. Iz najboljših pašnikov in trav-nikov pa dobimo največ, če jih delno kosimo, delno pa damo popasti. Da nam pa živina ne hodi po vsem travniku ali pa-sniku in tam več potepa, ka-kor požre, so na pašniku ogra-jevali oddelki. Tako živina po-paše dnevno le majhen del trav-nika.

Se najbolje bo, če majhen del travnika ogradiamo s tako imenovano električno ograjo. To nam bo prihranilo veliko truda. Električne ograje se ži-vina ne bo dvakrat dotaknila, ker si bo dobro zapomnila prvi tresljaj. Tok prihaja v električ-no ograjo iz baterije. Drugi dan ograjo prenesemo. Živina bo ves dan na paši brez nad-zorstva, kar nam prihrani ve-liko truda in s tem tudi penar-ja. Preden popeljemo živino na pašo, ji položimo doma v jasli nekaj slame ali plev. Na ta na-čin preprečimo morebitno na-penjanje in pa premeško bla-jenje. Pa tudi tako živina prej-me nekaj sušine, katere ji bo v zeleni krmi primanjlovalo.

Ko naše domače živali doma krmimo z zelenjem, jim mora-mo pokladati toliko, da se na-sitijo. Zavedati se moramo, da krava prav rada požre svojih 70 do 80 kg zelene krme. Se-daj pa nastane vprašanje ali je krava v tem primeru pokri-la vse potrebe po hranilnih snov-eh. V tem primeru je namreč zelo nevarno, da bo žival troši-la več prebavljivih beljakovin in škrobne vrednosti kakor ji je v resnici potrebuje. Če je gove-do dobro rejeno, se bomo do-bilo vreme večkrat zelo nako-sočne krme, trave, detelje,

Glede samega pridelka nam piše: Nekako do konca avgusta je kazalo, da bo letošnja trga-tev na splošno izredno obilna in zdrava. Pa nas je to precej razočaralo. Od vsepoved so se začele množiti tožbe o gnitju grozdja. To je treba deloma pripisati tudi odidju, ki mu je bilo vreme večkrat zelo nako-sno.

Kdor je kmetijski

članom v našem listu pazlji-vo sledi, je opazil, da se ne-kaj let opozarjamo vinograd-nike na to bolezen. (Sodimo, da gre ponekod tudi za plemenito gnuloba, ki se pojavi: na grozdju, ko je podnevi sončno in toplo, ponči pa vlažno in megleno: naseli se v točili zmehtane avode, kizica raz-pada in temno porjav. V ta-kem gro-ju se kislica zmanj-sa in most je slabši. Vino iz plemenito gnuloga prodaja pa-rado pojavi).

Kjer se gnuloba, nastala za-rad odidja ali drugih bolezni ni močno razpasla, ni razloga za zgodno trgatve, zlasti ne, če je lepo vreme. Do-olj je, da pobremo le nagnite grozde. Zdravo grozdje naj torej ostane na trti, dokler se sladkor v njem kopiči, torej do popolne dozoritve. Ob lepem vremenu pridobi sok na sladkorju ma-lone 1/2 odstotka. A grozdje pridobi tudi na teži. Če nam torej s trte kaj odnese gnuloba (mislimo na gnuloba v majh-nem obsegu), nam to nadome-stita povečana količina in ka-kovost pridelka.

Transadria

IMPORT - EXPORT
TRST - UL. Cicerone 8-II - Tel. 30-214
Skladišče: Scalo Legnami

Vse vrste lesa - eksote - furnirje
poliestre dekorativne plastične profile - laminat
stole in druge artikule za lesno industrijo

adriaimpex s.p.a.

TRST, Via della Ceppa, 9
Tel.: 38.770, 29.133

IMPORT - EXPORT industrijskih proizvodov

Tvrdba je pooblaščen za prodajo nadomestnih delov
FIAT, OM, RIV in Jugoslavijo

PRIZNANO MEDNARODNO

AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

Gorica - Via D. d'Aosta N. 180 - Tel. 28-45, 54-00 - Gorica

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

Poselni pogoji za prevoz blaga v Jugoslavijo

TRANS-TRIESTE

Società a r. l.

TRIESTE - TRST, V Donata 3 - Tel. 38.827, 31-906, 95-880

UVAŽA: vse lesne sortmane in produkte gozdne

IZVAŽA: vse proizvode FIATove avtomobilске

industrije in rezervne dele - Vse vrste

gum tovarne CEAT in vse proizvode

najvažnejših italijanskih industrij.

Inter Europa Koper

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT

GLAVNA DIREKCIJA - TELEF. 141, 184 - TELEX: 03-517

Mednarodna špedicija in transport z lastnimi

kamioni - Pomorska agencija - Špediter-

ska služba na mednarodnih razstavah in se-

jmih v tuzemstvu s posebno organizacijo -

Transportno zavarovanje blaga - Car-

njenje blaga - Redni zbirni promet iz evrop-

skih centrov - Kvantitativni prevzem va-

gonskih in kosovnih pošilk - Strokovno

embaliranje - Dodajanje ledu in vskladice-

nje blaga v lastnih skladiščih - Avtomont

in servisna popravila motornih vozil v avto-

mehanični delavnici v Sežani.